
JAAERVERSLAG 2019

BY DIRECTORS FOR DIRECTORS

INHOUDSOPGAVE

- 3 | Voorwoord
- 6 | Organisatie
- 12 | Leden
- 14 | Beleid en ontwikkelingen 2019
- 19 | Individuele belangenbehartiging/ledenservice
- 22 | Activiteiten
- 31 | Communicatie, informatie & publiciteit
- 33 | De toekomst

VOORWOORD

Beste leden,

Dit jaarverslag bereikt jullie in bijzondere tijden. Door de Covid-19 pandemie is ons toekomstbeeld drastisch veranderd. Velen van jullie hebben geen werk meer nu de virusuitbraak een normale gang van zaken op de filmset en in de studio onmogelijk heeft gemaakt. We zijn, samen met de Creatieve Coalitie, met man en macht bezig onze invloed aan te wenden op allerlei vlakken. Van het toevoegen van SBI codes tot brieven aan de verantwoordelijke bewindslieden. Verderop in dit jaarverslag lezen jullie meer hierover. We hopen van harte dat jullie gebruik kunnen maken van de regelingen zoals die er nu zijn. We zien reikhalzend uit naar het moment waarop er weer gewerkt kan worden. Onze sector is verbazingwekkend flexibel en kan zich vrij snel aanpassen aan het nieuwe normaal. Het grootste probleem op dit moment is het verzekeren van iedereen vóór de camera. Er wordt gedacht aan een noodfonds om dit op te vangen. Een speciaal coronateam heeft een protocol opgesteld voor de werkwijze op de set en in de studio, van voorbereiding tot post-productie. We pleiten er voor om acteren en figureren te laten vallen onder de zogenaamde contactberoepen waardoor er in de nabij toekomst wellicht tests beschikbaar komen om infectie uit te sluiten.

Zoals jullie wellicht weten zijn het op allerlei vlakken spannende tijden. Door de komst van Netflix en soortgelijken is het medialandschap drastisch veranderd. De DDG voert vele discussies met het Filmfonds, de omroepen en OCW over het te voeren traject. Er wordt van alle kanten beaamd dat er een kwaliteitsinhaalslag gemaakt moet worden. Maar wat is dat; kwaliteit,

en hoe verhoog je dat? Het bestuur van de DDG is van mening dat een belangrijke voorwaarde voor kwaliteit gelijkwaardigheid in de driehoek is (of wellicht de vierhoek, scenarioschrijver, regisseur, producent en acteurs). We zijn hard bezig om dit in alle discussies aan de orde te stellen en gezien de reactie van de minister is het niet aan dovemans oren. OCW heeft een wetsvoorstel aan ons gepresenteerd waar we commentaar op mochten leveren over de in te voeren investeringsverplichting voor distributeurs en exploitanten. Die investeringsverplichting geeft de sector een financiële impuls die wat ons betreft alleen bruikbaar is wanneer de makers medezeggenschap over de besteding van die middelen hebben.

De auteurswet uit 2015 wordt dit jaar geëvalueerd en we zijn hard bezig om samen met VEVAM en PAM daar invloed op uit te oefenen. We willen met name dat VOD vergoedingen niet meer op vrijwillige basis overeengekomen maar in de wet verankerd worden omdat blijkt dat de, na zeer moeizame onderhandelingen met RODAP gesloten overeenkomst niet opgevolgd wordt en de distributeurs betalingen traineren of zelfs helemaal niet doen. De Europese richtlijn voor auteursrecht moet nog dit jaar in de wet geïmplementeerd worden. Auteurs en artiesten krijgen dankzij deze nieuwe Richtlijn extra bescherming. Er komt een transparantieverplichting in de wet, een maatregel waar wij samen met de andere beroepsorganisaties en vakbonden voor makers al jaren vruchteloos voor hebben gelobbyd: daardoor krijgt elke auteur en artiest recht om inzicht te krijgen in de exploitatie van zijn of haar werk; ook via sublicenties. Nu is dat vaak een

oerwoud waar voor een individuele maker niet doorheen te komen is. Ook wordt de zogenaamde “bestseller-regeling” in de wet aangescherpt. De regeling houdt in dat bij onverwacht groot succes de maker of uitvoerende, ook als die is afgekocht, extra mag meeprofiten. De Richtlijn bepaalt dat elke maker recht heeft op een redelijke en evenredige vergoeding. Afkopen mogen niet de regel zijn. Dus deze Richtlijn zou tot een serieuze aanpassing van de contractpraktijk moeten leiden. Heel belangrijk wordt juist op dit punt de implementatie: het is goed en rechtvaardig bijvoorbeeld dat YouTube en Facebook netjes moeten gaan betalen. Maar van belang is dat ook de makers en kleine producenten – en niet alleen de grote daarvan gaan meeprofiten. Gezamenlijk hebben de vakbonden en beroepsorganisaties uitgebreid op het eerste ‘consultatiedocument’ dat is de eerste openbare aanzet tot de implementatiewet, gereageerd. Het is heel belangrijk dat de nieuwe regels goed in de Nederlandse wet terecht komen.

Ook moet nog een zogenaamde ‘omroeprichtlijn’ geïmplementeerd worden. De nieuwe regels geven onder meer alle makers van een filmwerk extra rechten. Er zal dus een aanvullende vergoedingenstroom moeten komen voor online licenties van audiovisuele producties. Voor muzikanten was dat al vrij goed geregeld, maar voor veel andere groepen makers, van animatoren tot en met stemacteurs, musici en vertalers, maar ook dichterbij cameramannen, editors en artdirectors, minder goed. Zeker in combinatie met de uitgangspunten van een eerlijke verdeling van opbrengsten kan ook dat weer een verschil maken. Waar nu alleen voor hoofdrolacteurs, de hoofdregisseur en

de hoofdscenarist een collectieve vergoeding geregeld is, wordt de aanspraak dus breder. We moeten er voor zorgen dat deze vergoeding niet ten koste gaat van de bestaande vergoedingen voor hoofdmakers.

Een groot gevaar van de nieuwe investeringsverplichting voor de Netflixen van deze wereld is dat zij zullen gaan verklaren dat er geen auteursrechtelijke vergoeding voor VOD doorgifte meer betaald hoeft te worden, ze betalen immers al zo veel via de investeringsverplichting. RODAP heeft dit al laten doorschemeren. We moeten hier heel alert op zijn.

Op een wat minder ingewikkeld vlak maakt de DDG zich sterk voor het behoud van aftiteling op TV en VOD en gaan we zodra de RIVM richtlijnen dat weer toestaan inspiratieavonden organiseren voor onze leden in het Ketelhuis.

Ook zijn we hard bezig onze stem te laten horen bij discussies over honorarium. We zijn er inmiddels in geslaagd een 25% regeling voor documentaire regisseurs te verkrijgen die inhoud dat de regisseurs op de totale begroting 25% extra mogen budgetteren voor de voorbereiding van de opnames en de post-productie. Het volgende project wordt het bedingen van een minimum honorarium voor documentaire- en dramaregisseurs.

Omdat al deze ingewikkelde zaken spelen heeft het bestuur van de DDG besloten te onderzoeken of we niet verder kunnen professionaliseren. We zijn aan het onderzoeken of we niet verregaand kunnen gaan samenwerken met het Netwerk Scenarioschrijvers en ACT. De eerste gesprekken daarover zijn gaande en de andere partijen tonen

welwillendheid.

Dan als laatste maar zeker niet als leste heeft de DDG een directeur aangenomen die ons gaat helpen die professionaliseringslag te maken; Ingrid van Tol. Zij heeft jarenlang als Hoofd Documentaire bij het Mediafonds gewerkt en is een uiterst waardevolle aanvulling voor de DDG.

Ik wens jullie inspiratie en gezondheid toe.

Maarten Treurniet

Voorzitter
Dutch Directors Guild

ORGANISATIE

SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur van de DDG is verantwoordelijk voor het beleid en de organisatie. In 2019 werd het voorzitterschap van Martijn Winkler tijdens de Algemene Ledenvergadering officieel overgedragen aan Maarten Treurniet. Winklers termijn zat er na 7 jaar bestuurslidmaatschap, waaronder 5 jaar voorzitterschap, op (voor het zevende jaar was dispensatie aangevraagd op de ALV 2018). Winklers termijn werd gekenmerkt door 7 jaren van buitengewone inzet als bestuurder en voorzitter. Hij werd op de Algemene Ledenvergadering bedankt voor zijn voortdurende en niet aflatende inspanningen voor regisseurs en voor zijn aan de dag gelegde scherpte en inzicht. Hij op zijn beurt gaf te kennen dat DDG met Treurniet als voorzitter niet alleen een zeer ervaren regisseur maar ook een zeer ervaren bestuurder heeft binnen gehaald, immers Treurniet was jarenlang voorzitter van VEVAM. Treurniet betuigde bij de overdracht zijn diepe respect voor wat Martijn Winkler de afgelopen jaren allemaal heeft gedaan.

Niet alleen Martijn Winkler, maar ook Stella van Voorst van Beest nam in 2019 na jaren van gedreven inzet voor de documentaire sectie, afscheid als bestuurslid. Zij trok zich eind december terug. Haar vacante positie wordt ingenomen door Peter Lataster vanaf september en Suzanne Raes vanaf 2020. Beide bestuursleden

zullen ter bekrachtiging worden voorgelegd op de Algemene Ledenvergadering in 2020.

Het DDG-bestuur, met de daarbij horende portefeuilles, zag er in 2019 als volgt uit:

- **Martijn Winkler:** voorzitter DDG, algemene zaken, nieuwe media tot de ALV in april
- **Maarten Treurniet:** voorzitter DDG, algemene zaken, vanaf de ALV in april 2019
- **Stella van Voorst van Beest:** vice-voorzitter, documentaire, voorzitter focusgroep documentaire tot eind december 2019
- **Jelle Nesna:** fictie, focusgroep fictie, penningmeester
- **Martijn Blekendaal:** documentaire, televisieregisseurs
- **Tessa Boerman:** documentaire
- **Arno Dierickx:** fictie, focusgroep fictie, televisiedrama
- **Prosper de Roos:** radiomakers, voorzitter werkgroep radiomakers
- **Doesjka van Hoogdalem:** televisieregisseur, redactie ledenactiviteiten
- **Peter Lataster:** documentaire, wordt ter bekrachtiging voorgelegd op de ALV 2020

Het bestuur vergaderde in principe eens per maand, minus de zomermaanden juli en augustus. Verder was er uiteraard regelmatig overleg tussen het bureau en

de voorzitter over lopende zaken en beleidszaken. Ook had het bureau regelmatig contact met de bestuursleden die in de verschillende werkgroepen zaten. Bestuursleden krijgen €75 vacatiegeld per bestuursvergadering en hoeven geen DDG contributie te betalen.

In 2019 vond de jaarlijkse ALV plaats op maandag 15 april in Vondel CS in Amsterdam. De ALV werd bezocht door 22 personen (leden, bestuursleden en bureau). Zowel het jaarverslag 2018 als de financiële eindafrekening, alsmede de begroting 2019 werden unaniem goedgekeurd. Ook werd tijdens de ALV de contributie voor 2019 vastgesteld op €239. Aansluitend was er een afscheidsborrel van voormalig voorzitter Marijn Winkler in de serre van VondelCS.

De focus- en werkgroepen waarin diverse DDG-leden zitting hebben onder voorzitterschap van een bestuurslid, kwamen regelmatig bijeen om input te leveren voor gesprekken met het Filmfonds, NPO-fonds, de DPN en FPN en de omroepen. Zie verder pagina 10, waar uitgebreid op de DDG-werkgroepen wordt ingegaan.

PERSONEEL

Janette Kolkema was als project manager in vaste dienst voor 32 uur per week. Olga Meijer was tot 1 oktober als algemeen secretaris werkzaam bij DDG, zonder

vast dienstverband maar als zelfstandige. Uiteraard werd er naarstig gezocht naar een goede vervanger toen duidelijk werd dat Meijer DDG zou verlaten. Het bestuur was zeer verheugd dat ze de ervaren Ingrid van Tol (programmamaker en Hoofd Documentaire bij het voormalig Mediafonds) bereid vond de geleerden te versterken. Met een verdere professionaliseringslag voor ogen in de nabije toekomst trad zij per 1 december 2019 in dienst als directeur.

Olga Meijer verrichtte na haar vertrek nog wel juridische service via DirectorsNL, het samenwerkingsverband van DDG en VEVAM. Lees hierover meer op pagina 20.

De ledenadministratie en de financiële administratie waren ook in 2019 in handen van het administratiekantoor Goed te Boek.

HUISVESTING

Het kantoor van DDG was tot half december 2019 gevestigd op de eerste etage van de Leidsegracht 38-40 te Amsterdam. DDG deelde deze ruimte met de NBF, waar beide organisaties twee werkplekken hadden. Op woensdag 18 december is DDG verhuisd naar het souterrain van het Van Deysselhuis, in De Lairessestraat 125. Alwaar de Auteursbond gevestigd is, zodat er korte lijntjes zijn met het Netwerk Scenarioschrijvers. Naast de kantooruimte beschikt het pand van de Auteursbond ook over een ruime vergaderruimte, waar DDG gebruik van kan maken zonder dat hier extra kosten aan verbonden zijn.

VERTEGENWOORDIGINGEN, PERIODIEKE OVERLEGGEN EN WERKGROEPEN

VERTEGENWOORDIGINGEN

VEVAM is de collectieve beheerorganisatie voor regisseurs van audiovisuele werken. VEVAM incasseert voor haar leden auteursrechtelijke vergoedingen voor o.a. kabeldoorgifte en thuiskopie. Directeur van VEVAM is Sylvia Brandsteder, voorzitter is Sander Jansen. De DDG kan twee bestuursleden voordragen. Momenteel zitten twee bestuursleden op voordracht van de DDG in het VEVAM bestuur. VEVAM-bestuurslid Doesjka van Hoogdalem is sinds 2018 ook lid van het DDG-bestuur. Er is zeer regelmatig overleg tussen beide voorzitters en directeur algemeen secretaris. De voorzitter van VEVAM woonde in 2019 enkele malen een bestuursvergadering van DDG bij.

MORES is het onafhankelijk meldpunt voor ongewenste omgangsvormen in de culturele sector. Mores.online is de toegankelijke, onafhankelijke en centrale plek waar iedereen die werkzaam is in de podiumkunsten, film- en televisiesector met zijn of haar verhaal terecht kan en misstanden aanhangig kan maken. Dertig partijen uit genoemde sectoren hebben in 2018 de handen ineengeslagen en het overkoepelend en vertrouwelijk meldpunt in het leven geroepen. Zij hebben gezamenlijk gedragsregels vastgelegd en twee onafhankelijke vertrouwenspersonen aangesteld. Namens de DDG is Olga Meijer nauw betrokken geweest bij het opzetten van Mores en heeft in 2019 deel uitgemaakt van het bestuur van Stichting Mores.

PAM (Portal Audiovisuele Makers) is het samenwerkingsverband van DDG, Netwerk Scenarioschrijvers en ACT en hun respectievelijke collectieve beheerorganisaties (CBO's) VEVAM, LIRA en NORMA. Scenarioschrijvers, regisseurs, acteurs en hun CBO's hebben zich verenigd om één loket te bieden dat de vergoedingen incasseert voor de exploitatie van

audiovisueel werk. Olga Meijer, Maarten Treurniet en Ingrid van Tol zaten afwisselend namens de DDG in PAM.

PLATFORM MAKERS is het samenwerkingsverband van de belangen- en beroepsorganisaties van auteurs en uitvoerend kunstenaars, zoals fotografen, schrijvers, ontwerpers, musici, journalisten, acteurs en regisseurs. Het platform heeft als doel het versterken van de auteursrechtelijke positie van makers en het verbeteren van hun onderhandelingspositie ten opzichte van producenten en opdrachtgevers. Vanwege de vele overige werkzaamheden, heeft de DDG in 2019 haar bestuurszetel opgegeven maar is nog wel onderdeel van Platform Makers. De DDG maakte ook onderdeel uit van de juristen werkgroep van Platform Makers die zich bezig hield met het Wetsvoorstel Auteursrechtrichtlijn.

De DDG heeft zitting in de **CREATIEVE COALITIE** die als doel heeft het culturele klimaat en de sociaal-economische positie van alle werkenden in de culturele en creatieve sector duurzaam te verbeteren. De vorming van de Creatieve Coalitie is een project in het kader van de Arbeidsmarktagenda, de Kunstenbond is aanjager en penvoerder. Via onderlinge dialoog worden standpunten bepaald en vertegenwoordigers gezocht om deel te nemen aan clusters en werkgroepen ter uitvoering van de arbeidsmarktagenda. Er is een stuurgroep waar de DDG ook deel van uitmaakt. Tot juni 2019 hebben Esmé Lammers en Olga Meijer deelgenomen aan de vergaderingen. Daarna is Esmé Lammers bereid geweest om namens de DDG te participeren. Maarten Treurniet heeft haar plek in 2020 overgenomen.

De CC zit aan tafel bij politici namens 36 beroepsorganisaties en belangenverenigingen om haar doelstelling 'Fair Share' over het voetlicht te brengen. De Autoriteit Consument en Markt, de ACM, heeft eind vorig jaar haar kartelverbod voor prijsafspraken van ZZP'ers bijgesteld onder druk van de CC en de minister

van OCW. (Zie verder bij Beleid).

De CC heeft zich in 2020 zeer voortvarend opgesteld tijdens de coronacrisis en heeft tot nu toe al het een en ander bereikt namens alle ZZP'ers in de culturele industrie.

FEDERATIE AUTEURSRECHTBELANGEN heeft als doelstelling het versterken van het draagvlak voor het auteursrecht en de bescherming en verbetering van de positie van de rechthebbenden. Naast het Platform Creatieve Media Industrie (PCMI) en VOI©E (waarin alle 17 CBO's verenigd zijn) is Platform Makers de derde 'poot' in de Federatie Auteursrechtbelangen. In verband met het terugtreden uit het bestuur van Platform Makers, heeft de DDG geen zitting meer in de Federatieraad.

THUISKOPIE biedt auteursrechthebbenden een (gedeeltelijke) compensatie voor de inkomsten die zij mislopen doordat hun werk voor privédoeleinden gekopieerd of gedownload wordt. Stichting de ThuisKopie verdeelt de thuiskopievergoedingen via de collectieve beheerorganisaties onder de auteursrechthebbenden, zoals regisseurs. Namens DDG (en Netwerk Scenarioschrijvers) maakt Esmé Lammers deel uit van het bestuur van ThuisKopie.

FERA (Fédération Européenne des Réalisateur de l'Audiovisuel) is de Europese koepelorganisatie van regisseursverenigingen en vertegenwoordigt regisseurs uit 47 landen (met ook Directors Guild of America als associate member). De FERA speelt een belangrijke rol in de internationale samenwerking, de kennisdeling en belangenbehartiging op Europese dossiers. Thema's die in 2019 speelden, waren de lobby voor de zgn copyright directive, een instrument voor audiovisuele makers om (mee) te verdienen aan de exploitatie van hun werk; en het beschermen van de positie van regisseurs en lokale films/series bij de geplande 'Digital Single Market' van de Europese Commissie, bedoeld

voor een meer uniform aanbod van audiovisuele media in Europa. De Europese samenwerking én regelgeving worden steeds belangrijker voor Nederlandse en Nederlandstalige makers, binnen een snel digitaliserende en internationaliserende audiovisuele markt. De aanwezigheid van DDG in FERA zorgt dat we vinger aan de pols houden en dat onze belangen ook in Brussel - op tijd- gediend worden. Voormalig DDG voorzitter Martijn Winkler maakt deel uit van het bestuur van FERA, verder bestaand uit regisseurs uit Denemarken, Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië, Kroatië, Slovenië en Zweden. FERA heeft als honorary president Agnieszka Holland, uit Polen, met verdere ambassadeurs: Marco Bellocchio, Isabel Coixet, Michaël Roskam, Charles Sturridge en István Szabó.

BREIN

De DDG vertegenwoordigt, sinds het najaar van 2016 de makers in het bestuur van BREIN, dat sinds de jaren '70 de bestaande samenwerking formaliseert tussen auteurs- en naburig rechthebbenden op het gebied van bescherming tegen inbreuk en misbruik van hun werk. De DDG heeft in 2017 de portefeuille communicatie toegewezen gekregen en is ook in 2019 nauw betrokken geweest bij het ontwerpen van de nieuwe website.

DE RAAD VAN ADVIES VAN HET NEDERLANDS FILM FESTIVAL kwam voor de zomer bijeen en werd namens de DDG bezocht door Janette Kolkema. Dit was tevens de laatste vergadering van de Raad van Advies. Daarna is het festival overgestapt op het Raad van Toezicht-model. Intussen is er weer een nieuw orgaan opgericht dat het festival adviseert en evalueert, te weten de Kring van Professionals. Ook deze Kring komt tweemaal per jaar bijeen om het festival te adviseren en evalueren.

DE OSCAR SELECTIE COMMISSIE werd opnieuw georganiseerd door EYE International. De leden van de commissie worden geacht iedere Nederlandse

speelfilm die in het betreffende jaar wordt uitgebracht te zien. Namens DDG zat in 2019 Maarten Treurniet in de Oscar Selectie Commissie.

PERIODIEKE OVERLEGGEN

FILMFONDS

De DDG en het Filmfonds voeren op zeer regelmatige basis overleg in diverse gremia en constellaties. In 2019 waren er de tweejaarlijkse bilaterale overleggen waar de DDG (samen met Netwerk Scenarioschrijvers) speerpunten, problemen en actuele kwesties besprak. In 2019 kwamen daarbij met name de wijzigingen van de Filmfonds-reglementen aan de orde, waarin een directe aanvraag door de maker mogelijk werd gemaakt. Ook nam de DDG deel aan een tweetal sector overleggen, waar een veel bredere groep uit de sector bij betrokken was. Namens de DDG namen Ingrid van Tol, Maarten Treurniet en Olga Meijer hieraan deel.

WERKGROEP DOCUMENTAIRE OMROEPEN

In de wandelgangen 'de Oscar meeting' genoemd, naar de initiatiefnemer van dit overleg (Oscar van der Kroon); een uiterst belangrijk en uniek overleg voor documentairemakers waar alle stakeholders aan tafel zitten: CoBo, Filmfonds, eindredacteuren van alle omroepen, DPN en DDG. Namens de DDG hebben Stella van Voorst van Beest, Martijn Blekendaal, Olga Meijer en Ingrid van Tol hieraan deel genomen. Tijdens de vergadering van 23 mei 2019 werd het rapport over de positie van documentaire producenten gepresenteerd: *De sector van documentaire producenten in beeld*.

WERKGROEP DRAMA OMROEPEN

Sinds 2017 heeft de werkgroep drama van de NPO (het overleg van hoofden drama, eindredacteuren, dramaturgen) afgesproken op regelmatige basis contact met elkaar te hebben over actuele kwesties aangaande het omroepbeleid en gezamenlijke belangen. De gezamenlijke aandachtspunten zijn duurzame talentontwikkeling/carrièrekansen, evaluatie

van bestaande "formats", de ervaringen met het NPO-fonds, inkomenspositie van regisseurs en de toekomst van de publieke omroep. In 2019 hebben Maarten Treurniet en Olga Meijer één bijeenkomst bijgewoond (zie verder bij Beleid).

NETWERK SCENARIOSCHRIJVERS EN ACT

De DDG trekt bij veel overlegorganen samen op met het Netwerk Scenarioschrijvers, de Nederlandse beroepsvereniging voor schrijvers van films en series, en met ACT, de belangenvereniging voor acteurs. In formeel en informeel onderling overleg worden standpunten bepaald en plannen gemaakt.

NFF EXTENDED

Tot eind 2017 heeft de DDG de sectorbrede werkgroep diversiteit geleid, waarna het voorzitterschap is overgedragen aan NFF Extended. In 2019 heeft de DDG de bijeenkomst van NFF Extended Auteursrecht ondersteund, die plaatsvond op 9 juli 2019.

DDG WERKGROEPEN

FOCUSGROEP DOCUMENTAIRE

Deze wordt geleid door bestuurslid Stella van Voorst. Een groep van ongeveer 6-8 documentairemakers komt tweemaal per jaar samen o.a. om dossiers te bespreken als het NPO fonds, contracten, honoraria, relatie met de omroepen en het beleid van het Filmfonds. Ook worden er ervaringen over het regievak uitgewisseld, zo functioneert de groep als belangrijk klankbord voor de DDG om slagvaardig te kunnen optreden in beleidsdossiers. Onderwerpen die onder meer besproken werden, waren de inkomenspositie van de regisseur, het NPO fonds, (financiële) afstemming tussen de fondsen, het standaardcontract voor de omroepen en producenten, de éénpitters (regisseurs die hun eigen film produceren) en de 25% regeling (zie verder bij Beleid).

FOCUSGROEP FICTIE

De Focusgroep Fictie is in 2019 één keer bijeengekomen en werd goed bezocht door betrokken leden. De Focusgroep is verder om schriftelijke input gevraagd over het filmbeleid, voorafgaand aan de bezoeken aan OC&W (zie verder bij Beleid) en over de vragen van het Filmfonds ten aanzien van de nieuwe reglementen. Onderwerpen die verder werden besproken in de Focusgroep, waren onder meer revolverende middelen, budget voor ontwikkeling onafhankelijk van producenten, relatie met producenten, omroepen, het NPO fonds en de aangekondigde bezuinigingen op de publieke omroep (zie ook Beleid). Vanuit bestuur en bureau waren aanwezig Arno Dierickx en Olga Meijer.

WERKGROEP LEDENACTIVITEITEN

De werkgroep ledenactiviteiten komt meestal een aantal malen per jaar bijeen om zich o.a. over de inhoud van de ledenavonden te buigen. In deze werkgroep hadden in 2019 naast het DDG bureau zitting: Doesjka van Hoogdalem, Sander Houwen, Emma Westermann en Michiel ten Kleij.

WERKGROEP DIVERSITEIT

In het kader van diversiteit nam de DDG deel aan IFFR's *Soul in the Eye* programma, over zwarte Braziliaanse cinema. Leden konden zich gratis aanmelden voor deelname aan een masterclass met de voor een Tiger Award genomineerde regisseur Gabriel Martins Alves en een publieksprogramma, waarin diverse hedendaagse filmmakers en curators reflecteerden op de geschiedenis van de zwarte Braziliaanse cinema (zie pagina 25).

WERKGROEP RADIO

Bestuurslid en radiomaker Prosper de Roos richtte eind 2016 de werkgroep radio op, ter versteviging van de positie van makers van radiodocumentaires en fictie (hoorspel). De leden zijn Stefanie Visjager, Fatos Vladi en diverse andere DDG leden.

Ook in 2019 werd de NTR radioprijs gesponsord met een coaching voucher en een gratis DDG kennismakingslidmaatschap. De checklist voor radioregisseurs die in 2018 is gemaakt, om te gebruiken bij contractbesprekingen, is uitgangspunt geweest voor gesprekken en mailwisseling met de NTR in 2018 en 2019, samen met de secretaris van de DDG, teneinde de contracten 'open te breken'. In 2019 heeft dat ook resultaat gekregen, in die zin dat de NTR zich committeert aan het eerder verstrekken van de contracten met reële afspraken, het vergoeden van radiomakers voor gebruik eigen opnameapparatuur, montage set en dergelijke, en het meewerken aan een testcase met betrekking tot gebruik ruw materiaal door radiomakers voor andere doeleinden of spin-offs via andere kanalen.

LEDEN

Als belangenorganisatie doet de DDG uiteraard haar best om te groeien en elk jaar nieuwe regisseurs aan de vereniging te binden en te verjongen. Naast actieve werving onder de studenten van de Filmacademie en de Academie St. Joost in Breda door middel van DDG presentaties aan eindejaarstudenten op deze opleidingen, en het uitnodigen van de regiestudenten van de Filmacademie voor alle DDG activiteiten, heeft DDG ook een tweetal advertenties geplaatst met als oogmerk nieuwe leden te werven.

In 2019 kostte het lidmaatschap van de DDG €239 per jaar. Studenten en afgestudeerden van AV-opleidingen konden gratis lid worden in het jaar van afstuderen en het daaropvolgende jaar. Vervolgens vallen de meeste jonge nieuwe leden daarna in de categorie Jongerenlidmaatschap. Dit houdt in dat men na het gratis studentenlidmaatschap tot aan het 30ste levensjaar voor slechts €50 per jaar lid kan blijven.

In 2019 is ook het Duo-lidmaatschap met het Netwerk Scenarioschrijvers ingevoerd: leden van DDG die ook scenario's schrijven konden in 2019 lid worden van het Netwerk Scenarioschrijvers voor slechts €65 in plaats van het volledige tarief van €186. Hierover is in onderhavig jaar een mailing aan alle leden gestuurd. In eerste instantie ging het om een eenmalige korting.

Eind 2019 is besloten de mogelijkheid tot Duo-lidmaatschap in elk geval nog in 2020 voort te zetten. Van het Duo-lidmaatschap maakten 20 DDG-leden gebruik in 2019. Andersom maakten 7 Netwerk-leden die ook regisseren, gebruik van deze regeling om lid te worden van DDG.

In 2019 zijn er 39 regisseurs lid geworden van DDG, waaronder 6 afgestudeerden van een mediaopleiding en 5 regisseurs die gebruik maakten van het in 2018 ingevoerde Jongerenlidmaatschap.

Naast deze nieuwe leden hebben helaas ook 16 leden hun lidmaatschap opgezegd per 1 januari 2020. Dit gebeurde meestal om financiële redenen of door verhuizing naar het buitenland of omdat men niet langer actief was als regisseur. Ook ontvielen DDG twee leden door overlijden, te weten documentaire regisseur Cindy Kerseborn en mede-oprichter van DDG en voorzitter van het eerste uur Pieter Verhoeff.

Het Senioren Lidmaatschap, bedoeld voor regisseurs die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt en niet meer echt actief hun regievak uitoefenen, maar nog wel graag onderdeel willen blijven uitmaken van de groep van vakgenoten, is voortgezet. Zij kunnen lid blijven voor €100 per jaar. Een klein aantal leden

maakt hier gebruik van.

Sinds 2016 kunnen ook Radiomakers lid worden van DDG. Voor deze groep regisseurs is een speciaal tarief afgesproken, te weten €100, omdat een deel van de activiteiten van de DDG niet specifiek op radiomakers gericht zijn. In 2019 hebben zich twee nieuwe radiomakers bij DDG aangesloten.

In januari 2019 begon DDG het nieuwe jaar met 363 leden. Begin januari 2020 was er sprake van een netto groei over 2019 van 21 leden. Dus DDG startte het jaar 2020 met 384 DDG-leden.

BELEID EN ONTWIKKELINGEN 2019

DE TOEKOMST VAN DE PUBLIEKE OMROEP; VISIEBRIEF MEDIABELEID

Op 14 juni 2019 stuurde Minister Slob een brief aan de Kamer waarin de visie op de toekomst van de publieke omroep uiteen werd gezet. Opvallend was het voornemen om de zenduren van televisie-reclame flink te verminderen, zodat de publieke omroep minder afhankelijk wordt van reclame-inkomsten. Dat zou gepaard gaan met het herzien van het aantal kanalen, waarbij gesuggereerd werd dat NPO3 zou verdwijnen. Verder werd de nadruk gelegd op het versterken van de positie van de publieke omroep op de online markt en op het toegankelijker maken van het bestel voor buiten-producenten.

De DDG heeft in verschillende gremia haar zorgen geuit over de verwachting dat het wegvallen van reclame-inkomsten en het verschuiven van de kanalen, mogelijk ten koste gaat van de programmering. Verder vindt de DDG dat de makers nauw betrokken zouden moeten worden bij de besluitvorming omtrent de toekomst van de publieke omroep.

DE VERHOUDING TUSSEN SCENARIO, PLANNING EN BUDGET

De DDG heeft in 2019 naar aanleiding van de input van de Focusgroep Drama de discussie aangezwengeld

over de spanning die kan ontstaan als de verhouding van de planning en het budget ten opzichte van het scenario van een productie, verkeerd wordt ingeschat. Vaak is het een 'kip of het ei' verhaal, waarbij ofwel de planning, ofwel het budget, ofwel het scenario niet aansluit bij de andere parameters. Hoe het ook zij, het kan leiden tot het onder tijdsdruk voltooiën van de productie, waarbij op alle fronten concessies moeten worden gedaan. Dat kan weer leiden tot verlies van kwaliteit van producties, verlies van werkplezier en in sommige gevallen tot conflicten.

Nadat het probleem al was aangekaart bij de werkgroep drama van de NPO, heeft de DDG een bijeenkomst georganiseerd op 27 juni 2019, met voornoemde werkgroep drama, de NCP en producent NL Film.

De omroepen gaven er blijk van te weten dat de budgetten ontoereikend zijn en dat productiehuisen teveel beloven voor te weinig geld en dat dit vaak door de regisseur opgelost moet worden met lange draaidagen en overvolle schema's tot gevolg. De scenario's en het budget moeten veel meer op elkaar worden afgestemd. De DDG heeft voorgesteld om in een veel vroeger stadium een 1st AD een voorlopige planning te laten maken, zodat veel eerder eventuele

onhaalbaarheid duidelijk wordt ten opzichte van het budget, waarna in de volgende schrijfronde de haalbaarheid vergroot dan wel het budget aangepast kan worden.

Verder werd uit deze bijeenkomst duidelijk dat er consensus bestaat over de volgende oplossingsrichtingen: De processen moeten beter worden ingericht met tijdige beslissingen, vanuit vertrouwen in de makers, en meer tijd voor ontwikkeling. Er moet gedifferentieerd worden bij de bedragen per serie. Er moet meer geld bij en wellicht minder worden gemaakt en/of er moet meer vrijheid komen in het verkrijgen van de gelden; de poorten naar het NPO fonds moeten open of er moet de mogelijkheid zijn om bij streamingsdiensten geld te krijgen.

DUBBELE TOETSING

Eind december heeft er nog een drama overleg plaats gevonden. Een van de onderwerpen die toen aan de orde kwam, was de positie van genrecoördinator drama Suzanne Kunzeler en die van de netmanagers. De DDG constateert dat er vaak een dubbele creatieve toetsing plaatsvindt die verwarrend werkt. De eerste toetsing wordt gedaan door de hoofden drama van de samenwerkende omroep waarna een tweede toetsing wordt gedaan door de NPO en dan met name door Suzanne Kunzeler en haar filmteam. De hoofden drama onderkennen de verwarrende structuur en zijn zelf bezig daar verandering in aan te brengen maar dat lukt vooralsnog onvoldoende.

MEER VOOR MINDER

Ook heeft de DDG meegedaan aan een rondetafelgesprek bij de NPO en het 'filmteam' over haar toekomstige beleid *Publiek drama – Spiegel van Nederland*. De grootste angst van de DDG is dat er voor veel minder regisseurs werk zal blijken te zijn want speerpunt van het beleid is dat er van de tot nu toe 'normale' hoeveelheid van 32 dramaproducties

wordt teruggegaan naar nog maar 15 dramaproducties per jaar. Het goede nieuws is dan wel dat het totale budget van de NPO voor drama niet omlaag gaat, dus per saldo is er meer dan twee keer zo veel budget voor die 15 producties. De DDG heeft geopperd dat dit als een verkapte bezuiniging kan worden gezien, immers nu de omroep eindelijk normale budgetten per productie gaat hanteren in vergelijking met de landen om ons heen, dus eindelijk 'normaal' betaalt voor het werk, is er ineens veel minder werk. De NPO kan niet meegaan in die redenering en wijst er op dat we met zijn alleen zeer blij mogen zijn dat er niet op drama bezuinigd wordt door de NPO nu de minister wederom de NPO dwingt tot bezuinigen. Wellicht moet de DDG zich tot de minister wenden wanneer er iets meer duidelijk is over de gevolgen van het beleid. Inmiddels heeft de NPO haar beleid voor de toekomst: *Publiek drama – Spiegel van Nederland* gepubliceerd.

AFTITELING

Veel televisieprogramma's hebben in het geheel geen aftiteling meer terwijl volgens de wet de maker recht heeft op een titel tijdens of in de buurt van de programma uitzending. Dit heeft namelijk ook invloed op de uitbetaling van auteursrechten. Zelfs in de omroepbladen wordt de regisseur niet meer vermeld. De DDG heeft hierover niet alleen met de hoofden drama overlegd maar heeft ook contact gelegd met de NPO (Frans Klein, Suzanne Kunzeler en Alfredo Dos Santos Gil) over het ontbreken van aftiteling bij TV programma's/films. Op 2 juli 2019 vond een bijeenkomst plaats, waarin de DDG betoogde dat het geheel weglaten van aftiteling in strijd is met de wet. De DDG kan een proefproces beginnen of de politieke weg bewandelen, maar we kunnen het ook zo oplossen dat in ieder geval érgens is te vinden wie de maker is. Een oplossing zou kunnen zijn dat het ISAN systeem structureel wordt toegepast door omroepen (én producenten) waardoor de (juiste) makers aan de programma's kunnen worden

gekoppeld. De NPO heeft toegezegd deze oplossing te zullen onderzoeken en erop terug te komen. Dit is tot op heden nog niet gebeurd. De DDG bezint zich op volgende stappen.

NIEUWE REGLEMENTEN FILMFONDS

Het Filmfonds heeft na lang aandringen van de DDG en het Netwerk Scenarioschrijvers haar reglementen aangepast en voortaan kunnen schrijvers zelfstandig, zonder producent, subsidie aanvragen. In de fase scenario-ontwikkeling kan ook een scenarist, die eerder hoofdverantwoordelijk is geweest voor het scenario van tenminste één speelfilm of lange animatiefilm die in de Nederlandse bioscopen is uitgebracht ook zelfstandig een aanvraag indienen. Hij/zij kan alleen een bijdrage voor een scenarist aanvragen.

Vanaf de fase van artistieke ontwikkeling moet de aanvraag door een producent worden gedaan en mag de aanvragende productiemaatschappij niet meer wisselen.

De DDG is blij dat er nu zelfstandig aangevraagd kan worden door haar leden die ook scenario's schrijven. Ook heeft het Filmfonds op aandringen van het ministerie van OCW haar verantwoordelijkheid voor talentontwikkeling voortvarend aangepakt. Joost de Vries en Dana Linssen zijn een initiatief gestart voor een sectorbreed Talent en Skills Lab waar het Filmfonds onder andere aan meedoet. De DDG heeft ook meegedaan aan een ronde tafelgesprek over de invulling van dit Lab.

BEZOEKEN OC&W FILMBELEID

Minister van Engelshoven (OC&W) heeft de afgelopen jaren vaak het belang van de audiovisuele sector en het bewaken van de kwaliteit van het Nederlandse audiovisuele product benadrukt. In lijn daarmee werd de DDG in 2018 al een aantal keren uitgenodigd om

met beleidsmedewerkers van OC&W een gesprek te voeren over de kwaliteit van de Nederlandse film met het oog op toekomstig filmbeleid. Op 19 juni 2019 heeft de DDG wederom een brede bijeenkomst bij OC&W bijgewoond, waarin het Cultuurbeleid van OC&W voor 2021- 2024, zoals door de Minister daags daarvoor aan de Kamer was gestuurd, uiteen werd gezet. Daarnaast werd bovengenoemde Slob-brief, de Visiebrief Mediabeleid toegelicht door het hoofd Media en Cultuur van OC&W.

RAAD VOOR CULTUUR RAPPORT 'CULTUUR DICHTBIJ, DICHTBIJ CULTUUR'

In haar rapport van 2018 *Zicht op zoveel meer* bepleitte de Raad al een systeem met heffingen en quota, een overkoepelend AV Fonds en één herkenbaar ondemand platform. In april 2019 zag het stelselrapport *Cultuur dichtbij, dichtbij cultuur* het licht. De Raad legt, in het kader van de Arbeidsmarktagenda, de nadruk op verbetering van de positie van de professionals in de kunst. De Raad adviseert daarom dat de Fair Practice Code een stevige voorwaarde voor subsidietoekenning wordt. De Raad ziet verder veel heil in het omvormen van het Filmfonds naar een groot AV Fonds. Meerdere malen wordt (opnieuw) geadviseerd om online platforms een heffing op te leggen, ten behoeve van de 'circulariteit van de keten', die door dit brede AV Fonds kan worden beheerd. Verder is opvallend dat de Raad adviseert om geld van het CoBo fonds over te hevelen naar het Filmfonds.

De DDG vindt dat genoemde heffingen voor eindexploitanten eveneens direct beschikbaar zouden moeten zijn voor regisseurs (en scenaristen) en niet ten goede zouden moeten komen aan een (voor makers ontoegankelijk) fonds.

In reactie op bovengenoemde Visiebrief heeft de Raad op 5 september 2019 een advies uitgebracht

met onder andere de aanbeveling dat de netmanagers zouden moeten worden afgeschaft en worden vervangen door domeinmanagers. De DDG vindt het opvallend dat in het gehele advies niet wordt gerefereerd aan de makers, noch worden de makers genoemd in de door de Raad gesuggereerde samenwerkingsverbanden.

COLLECTIEF ONDERHANDELEN OVER TARIEVEN: DE ACM/ARTIKEL 25C AW

De Autoriteit Consument en Mededinging heeft in september een voorstel voor richtlijnen voorgelegd, een Leidraad, over de vraag wanneer ZZP-ers nu wél en wanneer zij niet tot gezamenlijke tariefafspraken mogen komen, met het oog op het mededingingsrecht. DDG heeft in september de reactie van de Kunstenbond gesteund.

Verder onderzoekt de DDG samen met de Kunstenbond en Netwerk Scenarioschrijvers, de mogelijkheden die artikel 25c van de huidige Auteurswet biedt, om tot collectieve tariefafspraken te komen. Conform artikel 25c lid 3 Aw kan verzocht worden om de hoogte van tarieven voor een specifieke branche en voor een bepaalde periode vast te laten stellen door de Minister van OC&W. Dat moet dan wel een gezamenlijk verzoek (advies aan de Minister) zijn. Dat betekent dat een groep makers en een groep exploitanten (of één exploitant) samen dit verzoek moeten doen.

LIRAZAAK

Het bestuur van de DDG volgt samen met VEVAM de zaak tussen Lira en Ziggo bij de Hoge Raad met belangstelling. De zaak gaat over de jaren 2013 tot en met 2015 waarin Ziggo Lira (maar ook VEVAM) niet meer heeft betaald na de uitkomst in de zaak Norma – NL kabel. Die uitkomst, waaruit bleek dat de Hoge Raad van mening is dat er sprake is van directe injectie via de Media-gateway en er geen sprake

meer is van re-transmissie en dat dus de secundaire openbaarmaking, de grondslag voor betaling, niet meer bestaat, heeft er voor gezorgd dat de kabels alle betalingen aan de Lira (en VEVAM) hebben stopgezet. De conclusie van de advocaat generaal is niet erg bemoedigend. We moeten zeer goed in de gaten houden of deze zaak leidt tot een andere rechtspositie voor regisseurs. Er is een groot gevaar dat de Hoge Raad gaat oordelen dat het vermoeden van overdracht aan de producent zwaarder weegt dan de overdracht aan Lira. Wat ons betreft is het natuurlijk uitzonderlijk vreemd dat een ‘vermoeden’ van overdracht sterker zou zijn dan een echte overdracht. Meer nieuws volgt zodra de daadwerkelijke uitspraak er ligt.

EUROPESE RICHTLIJNEN OMGEZET NAAR NEDERLANDSE WETGEVING

In 2018/2019 werden drie Europese richtlijnen aangenomen die van invloed zijn op de positie van regisseurs: De Omroeprichtlijn, de Auteursrecht richtlijn (ook wel DSM richtlijn) en de AMVSD-richtlijn.

Europese richtlijnen moeten worden omgezet naar de Nederlandse wet, geïmplementeerd zoals dat heet. Daartoe doet de wetgever een voorstel, dat soms ‘in consultatie’ wordt gebracht, wat betekent dat belanghebbenden er commentaar op kunnen leveren.

Zowel via PAM, als via Platform Makers en de Federatie, heeft de DDG zich intensief bezig gehouden met het leveren van input voor commentaar op het voorstel van de Nederlandse wetgever voor de implementatie van de Auteursrecht richtlijn. Met name de omzetting van de in de Auteursrecht richtlijn genoemde transparantieplicht, had de aandacht. Deze transparantieplicht houdt in dat de exploitant van onder meer films en series, verplicht is om jaarlijks aan de maker opgave te doen over de exploitatie van

het werk, de daarmee gegenereerde inkomsten en de verschuldigde vergoeding.

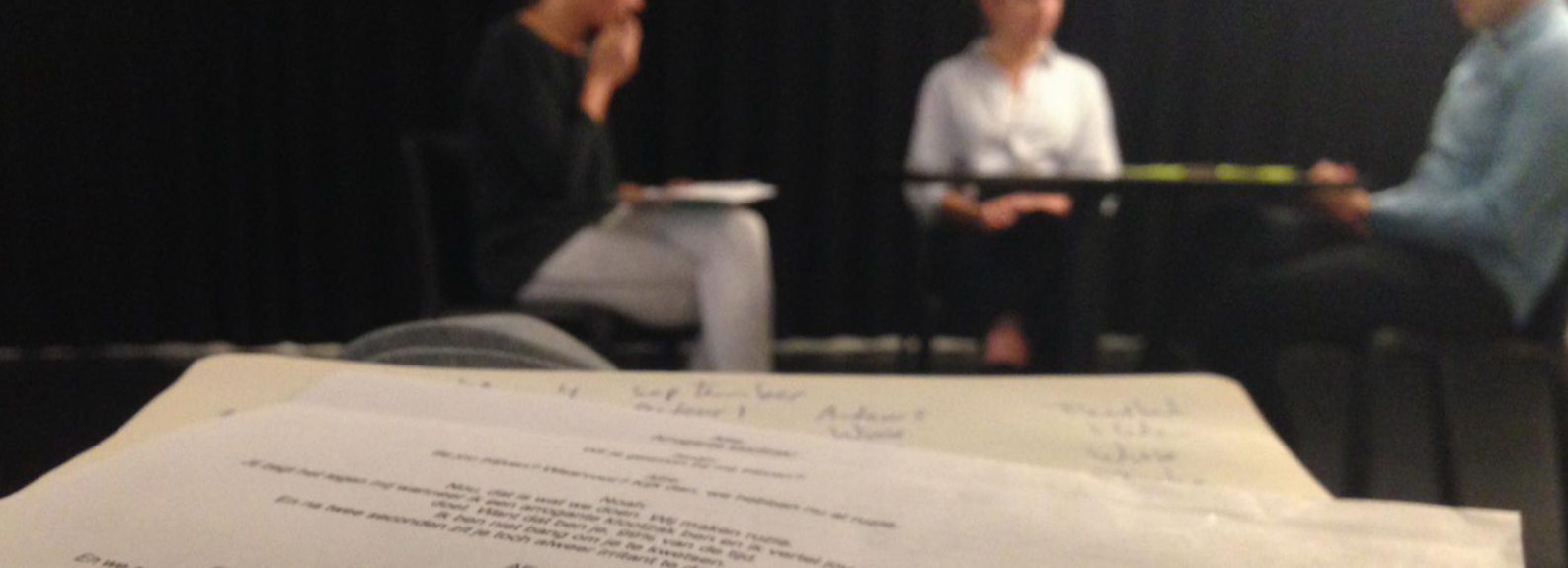
In het kader van de Auteursrechtlijn heeft de DDG op 5 en 6 juni een workshop van de FERA bijgewoond: *Negotiating the implementation of the Directive on Copyright in the Digital Single Market: Transposition in National Law and Collective Bargaining Opportunities*.

Tijdens de workshop deelden de verschillende Europese bonden de ervaringen en tips ten aanzien van de mogelijkheden voor collectief onderhandelen op basis van de Auteursrechtlijn.

Op het moment van schrijven van dit jaarverslag is de nieuwe Auteurswet aangeboden aan de Tweede Kamer.

INTENTIEVERKLARING AUDIOVISUELE SECTOR

Vanaf 2017 werkt de DDG, samen met een brede vertegenwoordiging van beroeps- en belangenverenigingen uit de Nederlandse audiovisuele sector, aan een Intentieverklaring Audiovisuele Sector. Deze verklaring omvat gedragsregels en richtlijnen ten aanzien van professioneel handelen. De Intentieverklaring is een sectorspecifieke aanvulling op de Fair Practice Code, de gedragscode voor ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie. Binnen de audiovisuele sector zijn enkele specifieke gedragsregels en richtlijnen overeengekomen. Deze bieden een duidelijk kader ten aanzien van professionele arbeidsvoorwaarden, (arbeids)verhoudingen en gedragingen. Zo stelt de verklaring dat transparantie wat betreft financiering, exploitatie en recouplement een noodzakelijke voorwaarde is voor het vaststellen van een redelijke en eerlijke vergoeding voor makers. Inmiddels is de Intentieverklaring in januari 2020 gepresenteerd.

INDIVIDUELE BELANGENBEHARTIGING/ LEDENSERVICES

Leden van de DDG konden in 2019 gebruik maken van diverse diensten. Men kon hierover informatie vinden op de website van de DDG. Achter de login vond men:

CHECKLISTS DOCUMENTAIRE, FICTIE & RADIO

De DDG streeft ernaar om het werk van de regisseur zo goed mogelijk te ondersteunen. Een belangrijk aspect van dat werk is de samenwerking met de producent. Om die samenwerking zo goed mogelijk te laten verlopen, heeft de DDG een Checklist Documentaire en Fictie opgesteld. Hierin worden de onderwerpen aangestipt die een regisseur en een producent zouden moeten bespreken vóór ze met elkaar in zee gaan. Op die manier kan de productie grondig 'in de steigers' worden gezet. Om een goed overzicht te creëren over alle onderwerpen die de revue kunnen passeren, zijn de checklists vergelijkbaar met het productieproces, in drie onderdelen opgeknipt, te weten: de ontwikkelingsfase, productiefase en distributiefase.

Naast de checklist fictie en documentaire is er ook een checklist radio ontwikkeld, want hetzelfde geldt uiteraard ook voor radioregisseurs en hun samenwerking met de omroep/producent.

CHECKLIST CONTRACTEN, DE DO'S & DON'TS

Hierin staan de meest elementaire zaken die je moet weten over het contract en de (auteursrechtelijke) positie van de maker. En er staan tips in die leden kunnen gebruiken bij het afsluiten van een contract, op onderwerp gerubriceerd.

OVERZICHTSPAGINA JURIDISCHE DIENSTEN

Hier treft men informatie aan over alle juridische diensten, te weten:

JURIDISCH SPREEKuur

Elke donderdag van 9.30 tot 11.00 uur biedt de DDG haar leden de service van het gratis juridisch spreekuur op het kantoor van Boekx Advocaten, onder supervisie van Fulco Blokhuis. Om voor het juridisch spreekuur in aanmerking te komen, moet men uiterlijk de dinsdag voorafgaand aan het spreekuur, voor 15.00 uur, een verzoek hebben ingediend, met een duidelijke omschrijving van de zaak en een eventueel contract. Elk spreekuur is er plek voor maximaal twee DDG-leden, zodat er voldoende tijd is om de zaak te bespreken.

JURIDISCHE SERVICE VOOR REGISSEURS VIA DIRECTORSNL

DDG en VEVAM bieden onder de vlag van DirectorsNL juridische dienstverlening aan film- en televisieregisseurs. VEVAM aangeslotenen kunnen bij DirectorsNL terecht met specifieke vragen over auteursrecht en collectieve vergoedingsaanspraken. DDG-leden kunnen daarnaast gebruik maken van een aantal extra services, zoals algehele screening van een regie-contract en juridisch advies over alle daarin opgenomen bepalingen. Ook over algemene juridische vragen die voor regisseurs van belang zijn, zoals vragen over de contract- en beroepspraktijk van regisseurs, kunnen DDG-leden terecht voor advies.

Aan deze juridische dienstverlening voor DirectorsNL werd in 2019 door Algemeen Secretaris Olga Meijer invulling gegeven naast de uren die ze werkzaam was voor DDG. Nadat Meijer haar werkzaamheden voor DDG had beëindigd per 1 oktober, bleef zij wel deze juridische service via DirectorsNL behartigen. Vanaf dan konden DDG-leden rechtstreeks contact opnemen met deze juridische service door een mail te sturen naar juridischedienst@directors.nl. Hier wordt meer en meer gebruik van gemaakt.

Omdat DDG deze juridische dienstverlening kon aanbieden in 2019, is er minder gebruik gemaakt van het juridisch spreekuur bij Boekx Advocaten dan in het verleden.

VOORBEELD REGIE-CONTRACT

In 2019 is er ook een Voorbeeld Regie-contract door DirectorsNL ontwikkeld voor regisseurs. Echter deze is niet in samenspraak met derden tot stand gekomen en opgesteld vanuit perspectief van de regisseur. Het regie-contract biedt geen maatwerk maar is bedoeld om voor een regisseur geheel of gedeeltelijk (per onderwerp) als voorbeeld en uitgangspunt van onderhandelingen te dienen.

In het voorbeeldcontract is ook de door DirectorsNL aanbevolen clause omtrent collectieve rechten en vergoedingsaanspraken van regisseurs opgenomen. De bepaling over Video On Demand vergoedingen voor de regisseur en het Aanhangsel VOD Exploitatie is wel vastgesteld in overleg tussen makersorganisaties en producenten/exploitanten (verenigd in PAM en RODAP). Dit Voorbeeld Regie-contract is voor DDG-leden te vinden achter de login van de DDG website. Evenals een link naar de FAQ pagina van de DirectorsNL website waar men een aantal van de meest gestelde vragen door regisseurs over rechten en contracten kan aantreffen. Deze gaan over onderwerpen als onderhandelen, honoraria en percentages, collectieve rechten en vergoedingen, credits, auteursrecht, en auteurscontractenrecht.

Ook kan men de contractrichtlijnen die de Europese belangenorganisatie FERA in 2011 heeft gepubliceerd achter de login op de DDG-website en die van DirectorsNL vinden.

JURIDISCH ADVIES / ADVOCATEN MET DDG-KORTING

Omdat veel vragen van leden op het juridisch vlak liggen is de DDG in het verleden met een aantal juridische adviseurs, gespecialiseerd in media, overeengekomen dat zij de leden tegen korting, juridische ondersteuning verlenen. Gegevens van deze kantoren treft men eveneens achter de login aan.

VERZEKERINGEN

Het DDG-lidmaatschap biedt ook als voordeel dat men gebruik kan maken van collectiviteitskorting op zakelijke en particuliere verzekeringen van OHRA en van AON, voorheen Meeùs Media, een tussenpersoon die voor de NBF de beste verzekeringen zoekt. OHRA richt zich op de

particuliere verzekeringen, waar AON ook korting biedt op werk gerelateerde verzekeringen (o.a. apparatuur- en arbeidsongeschiktheidsverzekering). Zo kan men een groot deel van de contributie terugverdienen.

De DDG betaalt de NBF voor deelname van haar leden aan dit collectieve verzekeringspakket een vast bedrag per jaar. In ruil hiervoor voert de NBF de onderhandelingen met deze verzekeraars en verzorgt zij in overleg met de verzekeraars de inhoud van mailingen aan de leden.

OVERIGE KORTINGSAFSPRAKEN EN SERVICES

LEDEN- / BIOSCOOPPAS / FESTIVALS

Veel DDG-leden hebben een ledenpas, maar nog steeds niet allemaal! Hiervoor hoeft men slechts een digitale foto naar het bureau te sturen. Het hebben van een ledenpas, maakt het lidmaatschap aantrekkelijk, omdat men op vertoon van de pas onder meer korting krijgt bij diverse filmhuizen en bioscopen. Zo kreeg men in 2019 in Amsterdam korting bij filmvertoningen in EYE, Cinecenter, The Movies, de Filmhallen, FC Hyena en Studio K. Ook kon men gratis naar filmvoorstellingen in Rialto en Het Ketelhuis.

In Utrecht kon men op vertoon van de ledenpas gratis naar films in het Louis Hartlooper Complex en het Springhaver. In Rotterdam kan men met korting naar Lantaren/Venster.

In Haarlem kreeg men korting op theatervoorstellingen in De Toneelschuur. Ook kan men met korting naar het Chassé Theater Breda en naar het Filmhuis Den Haag.

We hebben de indruk dat er in 2019 iets minder gebruik is gemaakt van deze kortingen, wellicht heeft dit te maken met het feit dat steeds meer leden een Cineville pas hebben aangeschaft. Er is in het

verleden meerdere malen met Cineville gesproken over een kortingsregeling, maar daar staat men niet voor open.

Naast kortingen met filmhuizen en bioscopen werden er in 2019 weer regelmatig kortingsafspraken gemaakt met diverse festivals, denk aan CinemAsia, Movies That Matter, KLIK Amsterdam Animation Festival, Imagine Film Festival. Verder kreeg men in 2019 als DDG-lid €37,50 korting op de festivalpas van IDFA, waardoor men slechts €212,50 betaalde ipv €250. Van deze kortingen werden de leden via de website of per mail, nieuwsbrief of Facebook op de hoogte gesteld.

KORTINGSAFSPRAKEN BIJ CONCERTO, FINAL DRAFT EN BEELD EN GELUID

Op vertoon van de ledenpas krijgt men 10% korting bij Concerto/Plato winkels in Nederland met uitzondering van Utrecht.

Het scenario softwareprogramma Final Draft kon ook in 2019 met een korting van 25% aangeschaft worden. Als DDG-lid betaalde men daardoor slechts \$169 (€145) in plaats van \$249, wat een korting van ruim €70 betekent. Dit gold alleen voor de volledige versie, dus niet voor de upgrade en de educatieve versie. Om hiervan gebruik te kunnen maken moest men een kortingscode invullen als een bestelling werd geplaatst op finaldraft.com. Deze kon men via het DDG bureau verkrijgen.

Beeld & Geluid bood in 2019 wederom een kortingsactie aan: voor slechts €30 per kwartaal (in plaats van per maand) kregen DDG-leden toegang tot de professionele digitale catalogus. Hier maakten slechts een gering aantal leden gebruik van.

ACTIVITEITEN

De DDG organiseerde in 2019 diverse activiteiten. De avonden en bijeenkomsten werden doorgaans goed bezocht, ook omdat leden van diverse zusterorganisaties meestal van harte welkom waren. Ook werden voor alle DDG activiteiten de registudenten van de Filmacademie uitgenodigd met het oog op jonge aanwas.

Naast de vaste ledenavonden die in principe elke tweede maandag in de maand plaatsvonden, organiseerde DDG de volgende bredere activiteiten, soms alleen, soms in samenwerking met een andere organisatie:

DIRECTORSNL AWARDS 2019

Vanaf 2017 wordt de uitreiking van de awards voor meest opmerkelijke regieprestaties (voorheen DDG Awards) door DDG en VEVAM gezamenlijk georganiseerd. Hiermee veranderde ook de naam in DirectorsNL Awards. Dit betekent dat naast DDG-leden ook VEVAM aangeslotenen hun stem uit kunnen brengen, waardoor er sprake is van meer dan 2000 stemgerechtigden.

In 2019 werd de opzet van de awards avond op meerdere terreinen aangepast. Naast een andere locatie, nl. de grote zaal van Pakhuis de Zwijger, een andere presentator, te weten Howard Komproe en een andere opzet, de uitreiking van de prijzen vonden tijdens een diner plaats met ca 200 regisseurs, producenten, fondsen en overige gasten, was er ook sprake van een aantal inhoudelijke veranderingen:

- Er werden meer prijzen uitgereikt, te weten 11 ipv 7, er werden nl. categorieën toegevoegd. Zo werd de categorie TV programma, opgesplitst in twee categorieën, te weten TV programma ééncamera regie en meercamera regie en de categorie korte film werd onderverdeeld in de categorieën korte fictie film en korte documentaire. Ook werd de categorie commercial weer terug gehaald (die was in 2018 verdwenen) en werd er een prijs ingesteld voor de categorie animatie. Dit alles naast de reeds gangbare prijzen voor meest opmerkelijke speelfilm, lange documentaire, digital storytelling, TV dramaserie en de categorie radio regie/podcast.
- Er kwam een DirectorsNL Grand Prix, de bestuursleden van DDG kozen uit de winnaars in de diverse categorieën één regisseur die deze Grand Prix toekwam. Deze bestond naast het beeld van

Jeroen Henneman, uit een cheque van €5000 ter beschikking gesteld door VEVAM. In 2019 werd de Grand Prix uitgereikt aan filmmaker Morgan Knibbe.

- Er werd besloten jaarlijks één van de categorieën centraal te stellen. Dat werd in 2019 de categorie TV programma meercamera regie. Hiervoor werd een filmpje gemaakt “Een dag uit het leven van een meercamera regisseur”.

- Binnen deze speciale categorie zou een regisseur de DirectorsNL Oeuvre Award uitgereikt krijgen; het tweede grote beeld van Jeroen Henneman. Dat werd televisie regisseur Bob Rooyens. Met hem vond op het podium een interview plaats terwijl men van fragmenten uit zijn oeuvre kon genieten.

- De opzet van de stemming voorafgaand aan de uitreiking was veranderd. Elk DDG bestuurslid kreeg de taak een jury samen te stellen van deskundigen op het terrein van één specifieke categorie (sommigen zelfs twee), en iedereen moest per categorie met een shortlist komen. En slechts deze shortlists werden aan de DDG-leden en VEVAM- aangeslotenen voorgelegd.

- Hierdoor waren er geen twee stemrondes nodig zoals in de voorafgaande jaren, maar was één stemronde voldoende. Elke categorie bevatte een shortlist van circa 10 producties met regisseur. Hierop konden alle stemgerechtigden maximaal drie stemmen per categorie uitbrengen. En men kon hierbinnen een volgorde van voorkeur aangeven. Nummer 1 ontving vijf punten, nummer 2 drie punten en nummer 3, één punt. Hieruit volgde een lijst van nominaties. Alle genomineerden werden uitgenodigd aanwezig te zijn met een genodigde tijdens het diner.

Ga voor alle genomineerde regisseurs en hun producties naar deze link:

<https://www.directorsguild.nl/nominaties-directorsnl-awards-2019-bekend/>

De uitreiking vond plaats op dinsdag 19 maart. Genomineerden en overige gasten en leden konden genieten van een diner aan lange tafels in de grote zaal van Pakhuis de Zwijger, terwijl de winnaars van de meest opmerkelijke regieprestaties bekend werden gemaakt. Gastheer van de avond was Howard Komproe. Tijdens de avond waren er een tweetal optredens van Padoem Patss. de one-liner show van een aantal comedians die deels vooraf maakte one-liners, deels op de avond geïnspireerde one-liners presenteerden.

Van alle genomineerde films werden fragmenten getoond, en van bijna alle winnende producties was de regisseur aanwezig of anderszins diens vertegenwoordiger de DirectorsNL Award op het podium in ontvangst.

De prijzen voor de meest opmerkelijke regieprestaties uit 2019 zijn gegaan naar:

Speelfilm:

Michiel van Erp voor **NIEMAND IN DE STAD**

Documentaire:

Floris-Jan van Luyn voor **THE BASTARD**

TV dramaserie:

Jan Albert de Weerd voor **DE LUIZENMOEDER**

TV programma meercamera-regie:

Henk van Engen voor **DE WERELD DRAAIT DOOR**

TV programma eencamera-regie:

Erik van Dijk voor **ANDERE TIJDEN SPORT**

Radio regie/podcast:

Maartje Duin voor **PODKAS 'PAWEL DE POOLSE PLUKKER'**

Digital storytelling:

Anais López voor **DE MIGRANT**

Commercial:

Ismael ten Heuvel voor Calvé **LIEKE**

Korte documentaire:

Morgan Knibbe voor **THE ATOMIC SOLDIERS**

Animatie:

Job, Joris & Marieke voor **A DOUBLE LIFE**

Korte fictie film:

Jamille van Wijngaarden voor **TIENMINUTENGESPREK**

Met name omdat alle prijzen zijn bepaald door Nederlandse collega-regisseurs, waren de winnaars buitengewoon verheugd.

De DirectorsNL Grand Prix werd toegewezen door het bestuur van de DDG en ging zoals reeds vermeld naar Morgan Knibbe omdat: "Het bestuur zeer onder de indruk is van *The Atomic Soldiers*. De film fascineert door de intensiteit van de getuigenissen maar ook door zijn eenvoud in vorm. We kijken de oud-soldaten recht in hun ogen. Ogen die een blik in de hel hebben geworpen. De regisseur heeft ze zeer bekwaam begeleid in de gang naar herinneringen die voor veel van deze mannen verschrikkelijk waren en voor sommigen van grote schoonheid. Het bestuur vindt Morgan een zeer bevlogen maker, die vaak met zeer weinig middelen, zeer mooie en indrukwekkende documentaires maakt."

MENTORAAT, COACHING TRAJECT BEGINNENDE REGISSEURS

Bij beginnende regisseurs blijkt in de jaren na het afronden van een audiovisuele opleiding behoefte te zijn aan een persoonlijk aanspreekpunt; een ervaren regisseur die advies kan geven, kan coachen, op allerlei terreinen. In het kader van verbetering van de arbeidsmarktpositie voor regisseurs heeft DDG ook in 2018 geld gekregen van het Filmfonds om het mentoraat, het coaching traject voor beginnende regisseurs, voort te zetten. Eind oktober 2018 is er onder de leden geworven (zowel deelnemers als coaches zijn lid van DDG) maar het traject zelf heeft grotendeels in 2019 plaatsgevonden. In december 2019 hebben de evaluaties plaatsgevonden en is het traject naar tevredenheid afgerond met het Filmfonds.

DDG heeft voor de werving voor het coaching traject een algemene mailing de deur uit gedaan in oktober 2018 en daarna nog eens specifiek aan haar jongere of minder ervaren regisseurs een mailing gestuurd. Er was plek voor vijf beginnende makers. Gevraagd werd om een CV op te sturen en te laten weten met welke projecten men bezig is. Ook werd gevraagd naar de terreinen waarop men gecoacht zou willen worden door een ervaren regisseur. En eventueel of men ook al een idee had door wie. De meeste beginnende regisseurs hadden daar ideeën over. Met deze personen is contact gezocht en vervolgens zijn er vijf beginnende makers gekoppeld aan vijf coaches.

Dankzij een financiële bijdrage van het Nederlands Filmfonds waren aan deelname aan dit mentoraat/coaching traject geen verdere kosten verbonden. Voor de coaches was een vergoeding beschikbaar.

Het DDG-bestuur wil dit coaching traject ook weer in 2020 oppakken.

SPELREGIE WORKSHOP REGIEACT 8

Omdat op veel opleidingen spelregie onderbelicht blijft, en er in de beroepspraktijk door tijdsdruk weinig ruimte is een eigen spelregiestijl te ontwikkelen, bestaat bij veel regisseurs de behoefte om hun ervaring met spelregie uit te breiden. In 2019 heeft DDG daarom de spelregie workshop RegieAct georganiseerd in samenwerking met Hiddenways Academy. Basis van deze workshop is het zelf acteren, onder begeleiding van en geregisseerd door professionele acteurs en een acteercoach. Door als regisseur zelf te ervaren hoe het is om te acteren kun je op een heel primair niveau kennis ontwikkelen over spelregie. In reflectie momenten met de acteercoach en collega regisseurs werd de koppeling gelegd naar het eigen regiewerk. Naast het zelf acteren waren er tijdens de workshop ook diverse momenten waarop regisseurs op hun eigen regiestoel plaats konden nemen. Zo waren er momenten waarop de deelnemers elkaar mochten regisseren aan de hand van eigen inbreng of bestaande scènes én momenten waarop de deelnemers met professionele acteurs aan de slag gingen met door de coach aangeleverde filmscènes.

De workshop vond gedurende 14 dagen plaats, verdeeld over 4 blokken in de maanden mei, juni en september. Elementaire spelregie werd gedoceerd door acteercoach Hidde Simons, en gastdocenten waren Christine van Stralen, Yorick van Wageningen, Peter Blok en Rifka Lodeizen. Op 21 december vond nog een eindejaarsborrel plaats voor alle deelnemers, ook die van eerdere edities.

Aan de workshop hebben 11 regisseurs meegedaan. Uit de evaluatie kwam naar voren dat elke deelnemer zichzelf gegroeid voelde in de ontwikkeling van zijn regisseurschap met betrekking tot de relatie en communicatie naar acteurs.

Aan leden werd een eigen bijdrage gevraagd van €650. Niet leden betaalden €750.

De workshop is financieel mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Nederlands Filmfonds.

LEDENAVONDEN & OVERIGE LEDENACTIVITEITEN

Naast de sectorbrede Nieuwjaarsreceptie in januari, de DirectorsNL Awards in maart, de Algemene Ledenvergadering van DDG in april, de spelregie workshop RegieAct in mei, juni en september en het Mentoraat voor jonge regisseurs van november 2018 tot en met december 2019, organiseerde de DDG regelmatig een bijeenkomst voor haar leden. Een overzicht:

MASTERCLASS BRAZILIAANSE FILMMAKERS OP IFFR - 27 JANUARI – ROTTERDAM HILTON

In het kader van een meer inclusieve industrie bood de DDG haar leden op zaterdag 27 januari in samenwerking met het International Film Festival Rotterdam de mogelijkheid om de IFFR masterclass *Soul in the EYE* te bezoeken, in het Rotterdam Hilton. In Brazilië woont, op Afrika na, de grootste bevolking met Afrikaanse wortels. Gedurende lange tijd was dit zo goed als onzichtbaar in de Braziliaanse cinema, maar recentelijk is er sprake van een opmerkelijke opkomst van zwarte Braziliaanse film. *Soul in the Eye*, een van de themaprogramma's van het IFFR in 2019, vierde deze nieuwe generatie met een aantal korte en lange films die putten uit de rijke Afro-Braziliaanse geschiedenis.

Naast vertoning van deze films organiseerde het IFFR een middagvullend programma met talks met diverse

Braziliaanse filmmakers, een performance van Jota Mombaça en ter afsluiting een Masterclass van Gabriel Martins Alves, regisseur van de voor een Tiger Award genomineerde film *No coração do mundo*. Ingeleid door gastcurator Janaína Oliveira, en gemodereerd door IFFR-programmeur en DDG-bestuurslid Tessa Boerman. Voor deze middag waren alle DDG-leden van harte uitgenodigd. In ruil daarvoor gaf DDG een financiële bijdrage aan het IFFR.

DDG AVOND - 11 FEBRUARI: WINNAARS SHORCUTZ AMSTERDAM – HET KETELHUIS

Shortcutz Amsterdam biedt een platform aan opkomend Nederlands talent om hun werk te presenteren, in contact te treden met hun publiek en contact te leggen met de gevestigde professionals uit de sector. Shortcutz helpt het nieuwe Nederlandse filmtalent ook om hun werken nationaal en internationaal te verspreiden via hun netwerk van meer dan 30 partners – waaronder Eye Filmmuseum, Pathé-bioscopen, festivals over de hele wereld en verschillende speciale aangesloten evenementen. DDG vertoonde op deze avond de winnende korte films van Shortcutz. Uiteraard heeft Shortcutz deze avond ook kort uitgelegd wie ze zijn en wat ze voor regisseurs kunnen betekenen en was er na afloop van elke film een korte Q&A met de regisseur onder leiding van voorzitter Maarten Treurniet, en Shortcutz producer Alexa Rodrigues.

De korte films die vertoond werden zijn: *Bullet Time* (animatie, regie Frodo Kuipers), *Nachtschade* (korte fictie film, regie Shady El-Hamus), *Meisje met een missie* (korte documentaire, regie Heleen D'Haens en Eva van Barneveld), *Sisters* (experimenteel, regie Daphne Lucker) en *Kalí Chroniá (Happy New Year)* (live-action, regie Brandon Grötzing en Wander Theunis)

INDUSTRY-DAG OORZAKEN FESTIVAL – 29 MAART – BRAKKE GROND AMSTERDAM

Van 29 tot en met 31 maart vond in de Brakke Grond te Amsterdam het Oorzaken Festival plaats. Drie dagen met de mooiste podcasts en audioverhalen, workshops en lezingen. En ook een speciale Industry-dag voor professionals op vrijdag 29 maart, waar men presentaties van (inter)nationale sprekers kon meemaken en het eigen netwerk kon uitbreiden.

Door een bijdrage van DDG aan het Oorzaken Festival konden DDG-leden met korting naar deze Industry-dag. Via een speciale actiecode kon met 50% kassakorting een ticket besteld worden. DDG-leden betaalden zo in plaats van €75 slechts €37,50. Kijk [hier](#) voor meer informatie over het Oorzaken Festival.

DDG AVOND - 20 MEI: KIJKEN MET SCHRIJVERS I.S.M. NETWERK SCENARIOSCHRIJVERS - EYE

Maandag 20 mei vond in samenwerking met het Netwerk Scenarioschrijvers een eerste avond Kijken met Schrijvers plaats. Een avond waarin scenarioschrijvers filmfragmenten laten zien die inspireren, jaloers maken of het eigen werk spiegelen. Deze editie was te gast scenarischrijfster Marnie Blok, bekend van *Ramses*, *Jackie*, *Lijn 32* en *Niemand in de stad*.

De presentatie was in handen van Jaap Peter Enderlé. Na afloop was er een borrel.

DDG AVOND – 17 JUNI: FILM & PSYCHOANALYSE – HET KETELHUIS

Maandag 17 juni verzorgde psychoanalyticus Michel van Veen de inleiding op en de nabespreking van de documentaire *Goede Buren* van Stella van Voorst van Beest “een film die een strijd tegen eenzaamheid laat zien, voortkomend uit het moeten opgeven van idealiseren. *Goede Buren* brengt ons dan dichtbij onze eigen behoefte aan idealiseren, omdat ook wij afstand zullen moeten nemen van iets waar we zo van hielden, maar daartoe waarschijnlijk niet in staat zullen zijn. Dit leidt bij het kijken van de documentaire tot een ontroerende dynamiek tussen liefde en loslaten”, aldus de psychoanalyticus.

De avond werd goed bezocht door documentaire makers en een aantal leden van het Netwerk Scenarioschrijvers.

BEN JIJ MIJN FILMDATE? – 20 JUNI, SPRING HOUSE, AMSTERDAM

Op donderdag 20 juni vond in het Spring House in Amsterdam de tweede editie van *Ben jij mijn Filmdate?* plaats; een netwerkmiddag voor ervaren scenaristen, regisseurs en producenten, georganiseerd door Scriptbank in samenwerking met DDG, Netwerk Scenarioschrijvers en Filmproducenten Nederland. In een speeddateronde kon men andere schrijvers en producenten ontmoeten, en kon men nieuwe samenwerkingen aanboren of oude nieuw leven inblazen. In een tweede meer verdiepende ronde kon men nieuwe projecten ontdekken aan een Proeftuintafel, aanschuiven bij auteurs die hun boek pitchten voor verfilming (in samenwerking met Singeluitgeverijen), of kon men zich oriënteren op de mogelijkheden van podcasts. Er waren in totaal circa 60 deelnemers aan deze bijeenkomst. Na afloop was er een borrel.

DDG betaalde aan Scriptbank voor de organisatie van deze bijeenkomst een kleine bijdrage.

MASTERCLASS PIETER JAN BRUGGE – 1 SEPTEMBER, EYE FILM MUSEUM

Op zondag 1 september waren DDG-leden van harte welkom bij de Masterclass van producent en regisseur Pieter Jan Brugge (*Heat*, *The Insider*, *Miami Vice*) in Eye Filmmuseum, Amsterdam. Regisseur

Jean van de Velde ging deze middag van 16.00 tot 18.00 aan de hand van filmfragmenten in gesprek met Pieter Jan Brugge over zijn werk als producent en regisseur, en in het bijzonder zijn samenwerking met Michael Mann. De Masterclass werd afgesloten met een borrel. De bijeenkomst werd mogelijk gemaakt door de samenwerkende brancheorganisaties EYE Filmmuseum, Netwerk Scenarioschrijvers, Dutch Directors Guild, Dutch Academy for Film, Filmproducenten Nederland en de Nederlandse Filmacademie.

DDG@NFF - MASTERCLASS MICHAEL ENGLER - 28 SEPTEMBER – STADSSCHOUWBURG UTRECHT

In samenwerking met het Nederlands Film Festival werden DDG-leden uitgenodigd voor de Masterclass Michael Engler op zaterdagochtend 28 september in

de grote zaal van de Stadsschouwburg in Utrecht. De veelvuldig voor een Emmy genomineerde Michael Engler regisseerde afleveringen van bekende en baanbrekende programma's, van *Six Feet Under* tot *Sex and the City*, *30 Rock* en *Empire*. Als Amerikaan staat hij aan het hoofd van het Engelse televisieprogramma *Downton Abbey*, dat bij iedere aflevering tientallen miljoenen kijkers weet te trekken. Daarvoor regisseerde Engler al meerdere afleveringen van deze serie, en op 12 september 2019 ging de door hem geregisseerde speelfilm *Downton Abbey* in roulatie, waarin de volledige originele cast van deze bekroonde serie zijn opwachting maakte.

Naast zijn regiewerk is hij tevens actief als producent, onder meer van *The Big C* met Laura Linney en de tienerserie *Party of Five*.

In de masterclass gaf Engler antwoord op vragen als "Hoeveel vrijheid heb je als regisseur van een programma met een vast format? Hoe vertaal je je eigen visie naar beeld?" En "Hoe vertaal je een internationale televisiehit naar het grote scherm?"

DDG-leden konden gratis naar deze Masterclass. DDG betaalde mee aan de organisatie van deze bijeenkomst. Lees [hier](#) het verslag dat door het Nederlands Film Festival is gemaakt.

Op donderdag 3 oktober waren DDG-leden en VEVAM aangeslotenen van harte welkom op de Prijsuitreiking en de borrel van het Forum van de Regisseurs in de Winkel van Sinkel in Utrecht.

Dit competitieprogramma werd gesponsord door het VEVAM Fonds. De VEVAM Fonds Prijs, ter waarde van €5000 ging naar Menna Laura Meijer voor haar documentaire *Nu verandert er langzaam iets* geproduceerd door Mint Film.

DDG AVOND – 14 OKTOBER: GEBRUIK CREATIEVE EN PERSOONLIJKE VOICE-OVER BIJ DOCUMENTAIRES - HET KETELHUIS

Maandag 14 oktober organiseerde DDG een avond over het gebruik van de creatieve en persoonlijke voice-over bij documentaires, een initiatief van DDG-lid Suzanne Raes. Zij en Peter Delpout lieten aan de hand van fragmenten uit hun films weten wat de overwegingen zijn geweest bij het gebruik van hun persoonlijke voice-over en welke keuzes ze hebben gemaakt bij hun films respectievelijk *De mooiste jongen van de klas* en *In Loving Memory*. Ook ging het over hun samenwerking aan de voice over bij de film *Ganz: How I Lost My Beetle*.

Vervolgens passeerden een aantal voorbeelden van voice-overs de revue van onder meer Leo de Boer, Maartje Nevejan, Martijn Blekendaal en Marc Schmidt. De tweede helft van deze avond stond in het teken van live coaching van en feedback op een creatieve voice-over. Na een oproep heeft DDG een van de DDG-leden die bezig was met een zeer persoonlijke documentaire, bereid gevonden om live gecoacht te worden door actrice en dialoogcoach Bonnie

Williams, terwijl dit technisch werd begeleid door sound designer Jaim Sahuleka. Ook was een ander lid die in de montage zat van een essayistische documentaire bereid ter plekke feedback te krijgen van Bonnie Williams op haar ‘tijdelijke’ voice-over en werd zij gecoacht in het zoeken naar de juiste toon. Al met al een leerzame en inspirerende avond.

BEN JIJ MIJN FILMDATE? – 15 NOVEMBER – SPRING HOUSE AMSTERDAM

Op vrijdagmiddag 15 november vond opnieuw een bijeenkomst van *Ben jij mijn Filmdate?* plaats. Speciaal voor ervaren regisseurs, scenarioschrijvers en producenten met ambities voor speelfilms en dramaseries. Met speeddates, proeftuintafels waar projecten werden besproken en sessies met Videoland of een distributeur. Voorafgaand aan de speeddates informeerde Suzanne Kunzeler de deelnemers over de drama-ambities van de NPO. De opzet was bedoeld om makers nieuwe samenwerkingen aan te laten boren. De DDG-leden betaalden €25 in plaats van €42,50. De bijeenkomst vond ook dit keer plaats in Spring House, op de De Ruyterkade in Amsterdam.

Ben jij mijn Filmdate? werd georganiseerd door Scriptbank in samenwerking met de DDG, het Netwerk Scenarioschrijvers, en de Vereniging van Nederlandse Content Producenten. De bijeenkomst werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van VEVAM Fonds, Filmfonds, Lira fonds en CFAP. Na afloop was er een borrel.

De deelnemers vonden het opnieuw een zinvolle bijeenkomst. In overleg met Scriptbank en Netwerk is bedacht ook in 2020 tweemaal een *Ben jij mijn Filmdate?* te gaan organiseren, te weten in juni en november. Maar door de corona-epidemie is dit niet haalbaar gebleken.

Wederom betaalde DDG een kleine bijdrage aan Scriptbank voor de organisatie van deze bijeenkomst.

DDG AVOND – 9 DECEMBER: IN GESPREK MET DE NETMANAGER VAN NPO 2 – PAKHUIS DE ZWIJGER

Op maandagavond 9 december kwamen in Pakhuis de Zwijger op initiatief van DDG en DPN, Gijs van Beuzekom en Caro van der Heide, netmanager en programma-coördinator van NPO2, vertellen over het beleid rondom de programmering van documentaires. Onderwerpen die deze avond aan de orde kwamen, zijn:

- Wie bedenkt nu eigenlijk wat er wel en niet gemaakt kan worden?
- Wat is de rol van de netmanager daarin?
- Wat is de rol van de omroep?
- Hoe komt de besluitvorming tot stand?
- Waar loopt de netmanager tegenaan in het huidige bestel?
- Waar lopen regisseurs en producenten tegen aan?
- Hoe werkt NPO Pitch?
- Wat is de rol van de eindredacteuren?
- Krijgen alle drie de zenders straks een genremanager?

De avond was openhartig en men bleek zeer welwillend. Op de vraag waarom DDG-leden niet vergelijkbaar aan DPN leden zelf een pitch zouden kunnen indienen was het antwoord van Van Beuzekom: 'We willen voorkomen dat iedereen die zichzelf maker noemt – en dat gebeurt nogal snel – gaat indienen, want dan is het voor ons niet te behappen. Maar ik zou niet weten waarom regisseurs

hun plan via de pitch niet zouden kunnen toetsen. Als leden van DPN een pitch kunnen indienen, dan zouden leden van de DDG dat ook moeten kunnen. We zullen de website aanpassen.' En zo geschiedde. De avond werd zeer goed bezocht en werd ook zeer gewaardeerd door alle partijen. Van Beuzekom: 'Ik zei voorafgaand aan deze avond dat als jullie deze bijeenkomst geslaagd vinden, het een goed idee is om op een aantal momenten in het jaar bij elkaar te komen. Dat we samen nadenken over hoe we de toekomst in willen gaan. Wat vinden jullie nou van die documentaire series? Of missen jullie bepaalde dingen? Gewoon eens een vrije avond om te brainstormen over wat je allemaal voorbij ziet komen. Dat zouden we heel leuk vinden.' Afsproken is twee soortgelijke avonden in 2020 te organiseren.

Een uitgebreid verslag van de bijeenkomst is [hier](#) te vinden. Na afloop boden DDG en DPN de aanwezigen een borrel aan.

Naast al deze bovengenoemde bijeenkomsten waren leden, vanwege hun lidmaatschap van DDG ook welkom op diverse andere film gerelateerde bijeenkomsten. Zo konden leden elke eerste maandag van de maand op vertoon van de ledenpas gratis naar de VERS avonden in VondelCS en elke vierde maandag naar de maandelijkse Netwerkborrel voor Film & TV van de NBF, dat standaard in De Kring plaatsvindt. Voorts waren er onder meer ook nog uitnodigingen voor NFF Extended bijeenkomsten en de bijeenkomst van het Filminiatief 2018 in EYE.

COMMUNICATIE, INFORMATIE & PUBLICITEIT

WEBSITE & E-NIEUWSBRIEF

Elk DDG-lid heeft op de DDG-website zijn eigen pagina en wordt geacht deze ook zelf bij te houden. Via deze pagina kan men zich presenteren door middel van het aanmaken van een uitgebreid profiel, inladen van showreels, trailers, foto's of een aantal korte films. Helaas wordt deze kans door weinig leden benut. Wat jammer is, omdat best veel buitenstaanders de ledenpagina's bezoeken. Per maand bezoeken gemiddeld 1500 – 2000 unieke bezoekers de DDG website, wat voor een vereniging heel behoorlijk is. Wellicht wordt door leden weinig gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om zichzelf te presenteren omdat steeds meer regisseurs hun eigen website hebben ontwikkeld.

Verder kunnen leden achter de login, zie hoofdstuk 5 ledenservices, diverse voor leden relevante informatie vinden, zoals de overzichtspagina over de juridische dienstverlening, het modelcontract speelfilm, de diverse checklists, het overzicht van het verzekeringspakket dat DDG van de NBF afneemt en diverse kortingsafspraken.

Op de homepage van de website werden wekelijks nieuwsberichten geplaatst met actuele en voor regisseurs relevante informatie uit binnen- en buitenland. Eveneens kon men hier informatie vinden over voor DDG-leden interessante bijeenkomsten of oproepen voor workshops, masterclasses enz. Uiteraard werden

veel berichten doorgezet naar Facebook en Twitter, waardoor meer mensen werden bereikt.

Eigen artikelen werden als blogs op de website geplaatst, met dit jaar een aantal blogs van televisieregisseur Bob Rooyens. Hij ontving 19 maart, tijdens de uitreiking van de DirectorsNL Awards, de DirectorsNL Oeuvre Award. In een kort interview met hem op het podium kwam o.a. de ontwikkeling van het regievak en in relatie daarmee, de veranderende rol en betekenis van de regisseur, van 'vroeger' (begin jaren zestig) tot nu, aan de orde. Gezien de reacties die avond van mensen die geïnteresseerd waren in deze ontwikkeling, heeft Bob Rooyens bedacht zijn ervaringen samen te vatten in ervaringslessen. DDG mocht een drietal van zijn ervaringslessen op haar website plaatsen.

Maandelijks worden de meest relevante berichten en bijeenkomsten door het bureau extra onder de aandacht van de leden gebracht door ze te bundelen in de E-Nieuwsbrief. Ook probeert het bureau hierin zoveel mogelijk uitnodigingen voor speciale bijeenkomsten, kortingen op festivalbezoek of interessante activiteiten buiten de DDG om te bundelen, zodat men niet voortdurend mails krijgt van de vereniging.

De DDG website wordt door de Koninklijke Bibliotheek gearchiveerd.

Ook in 2019 heeft DDG een tweetal advertenties geplaatst. Zo hebben DDG en VEVAM samen een advertentie gezet in het VERS Magazine, in de uitgave tijdens het Nederlands Film Festival, om DirectorsNL onder de aandacht te brengen. En herplaatste DDG de advertentie in de uitgave van Forum van de Regisseurs op het Nederlands Film Festival.

DE TOEKOMST

Zoals de DDG in het vorige jaarverslag al aankondigde wil de DDG de komende tijd verder professionaliseren. Het uitgangspunt hierbij is dat de DDG zowel een belangenvereniging als een beroepsvereniging is. Als belangenvereniging behartigen we de financiële en arbeidsrechtelijke belangen van regisseurs op collectieve en individuele basis. En als beroepsvereniging willen we het debat over artistieke autonomie aanzwengelen en programma's organiseren die inspireren en artistieke vernieuwing uitdagen.

Met dit uitgangspunt in het achterhoofd streeft de DDG de komende tijd het volgende na:

SAMENWERKING MET NETWERK SCENARIOSCHRIJVERS INTENSIVEREN

Ter ondersteuning van ons bureau een gezamenlijke beleidspersoon aantrekken zodat we nog sneller en adequater op beleidskwesties kunnen reageren. Tevens gaan we opnieuw onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om aan te sluiten bij het Contractenbureau van Lira en Netwerk Scenarioschrijvers zodat we de zakelijke belangen van onze leden nog beter kunnen behartigen.

SAMENWERKING MET DE KUNSTENBOND EN DE CREATIEVE COALITIE VERSTERKEN

De samenwerking intensiveren ten einde een sterkere vuist te kunnen maken in ons streven naar een betere financiële en arbeidsrechtelijke positie van regisseurs. Over de wijze waarop we dit organisatorisch het beste zouden kunnen inrichten zijn al eerste gesprekken met de Kunstenbond gevoerd.

DE HONORARIA VAN REGISSEURS OMHOOG

Vanuit de Focusgroepen fictie, documentaire en radio en met de Fair Practice Code in onze hand, streven we ernaar dat er vaste afspraken over de honoraria voor regisseurs komen. De 25% regeling

voor documentairemakers is een goede eerste stap in de richting van fair pay. Maar nog steeds is het unfair dat documentaire regisseurs in verhouding tot bv. cameramensen en editors minder verdienen. Ook is er steeds minder geld vanuit de omroepen ter beschikking voor het voortraject voor indiening van een ontwikkelingsaanvraag voor documentaire. Vanuit de subwerkgroep 'Stop gratis werken' gaan we ervoor lobbyen dat hiervoor weer een vast budget ter beschikking komt.

IN SAMENWERKING MET PAM LOBBYEN VOOR ON DEMAND VERGOEDINGEN

De DDG maakt deel uit van het samenwerkingsverband PAM (Portal Audiovisuele Makers) dat tot doel heeft om voor filmmakers collectief vergoedingen te regelen voor nieuwe vormen van digitaal gebruik van hun werk. Voor 2020 en 2021 zijn de drie speerpunten voor de lobby:

- Verplicht collectief beheer van de proportionele billijke vergoedingsaanspraak voor Video on Demand moet in de wet geregeld worden, net zoals dat nu al is voor reguliere tv-uitzendingen.
- Vergoedingen voor reguliere tv-uitzendingen moeten behouden blijven.
- Een investeringsverplichting voor VOD mag niet verward worden met en/of in de plaats komen van de billijke vergoedingsaanspraak (auteursrecht betalingen)

EEN NIEUWE WEBSITE

Een nieuwe website laten ontwerpen die zowel inhoudelijk als qua uitstraling meer van deze tijd is. Tevens houden we onze social media strategie tegen het licht en gaan we bekijken hoe we bv. Instagram meer kunnen inzetten.

VERJONGING DDG

Het aantrekken van nieuwe, jonge leden. Dit willen we stimuleren door het organiseren van DDG avonden

en programma's, die een jongere groep makers zal aanspreken. Ook de verlaging van de contributie voor het lidmaatschap voor leden tot en met 35 jaar kan hieraan bijdragen. Het bestuur wordt verjongd door het aantrekken van een aantal jonge leden. Daar zal nu een begin mee worden gemaakt met Mea Dols de Jong als nieuw bestuurslid.

VERSTERKING VAN DE RELATIE MET DE PRODUCENTEN

De stroeve verhouding die de afgelopen jaren met de producenten is ontstaan kan de DDG door de huidige goede contacten met NAPA verbeteren. Zo kan er weer wederzijds vertrouwen ontstaan en kunnen we, waar zinvol, meer gezamenlijk optrekken, zoals naar Filmfonds en OC&W.

BETER OVERLEG MET NPO & NPO-FONDS

We willen beter overleg over slots, uitzendtijden, budgetten, wie beslist er over de voorstellen, meer transparantie kortom. Zeker in deze lastige tijden is er bij makers veel behoefte aan gehoord te worden en aan respect vanuit omroepen en NPO. Tevens wil DDG graag op tijd geconsulteerd worden over nieuwe beleidsplannen, zoals die over drama en documentaire.

EEN DUIDELIJKE ROL IN VOORBEREIDING SECTORPLAN FILM

Eind vorig jaar deden de ministers Slob en Van Engelshoven per brief aan de Tweede Kamer het voorstel om een investeringsverplichting in te voeren in de Nederlandse AV sector. Deze verplichting houdt kortgezegd in dat grote AV exploitanten zoals Netflix, omroepen en bioscopen, verplicht worden om een percentage van hun in Nederland gegenereerde relevante omzet te investeren in Nederlands cultureel audiovisueel aanbod. De DDG heeft hier vanuit de Portal Audivisuele Makers (PAM) per brief verheugd op gereageerd maar stelt nadrukkelijk dat de investeringsverplichting niet verward moet worden met

auteursrechtelijke vergoedingen, die door distributeurs en andere aanbieders dienen te worden betaald. Net als de ministers, streven de filmmakers naar een filmsector waarin meer focus ligt op eigenzinnigheid en authenticiteit. Dit sluit aan op de uitkomsten van de enquête van het Filmmakersinitiatief naar de kwaliteit van de Nederlandse film die vorig jaar is gehouden onder Nederlandse filmmakers.

De ministers vroegen in dezelfde brief, aan de partijen uit de productie- en exploitatieketen, om in het najaar van 2020 met een sectorplan te komen. Zij verwachten een gezamenlijke visie en strategisch plan om het systeemfalen te beperken en meer samenwerking binnen en een beter functionerende sector te realiseren.

Vanzelfsprekend werkt de DDG hier graag aan mee en vervult zij een duidelijke rol in de voorbereiding van dit sectorplan zodat zij ervoor kan zorgen dat de positie van de regisseurs versterkt wordt.

TOT SLOT

Dit jaarverslag is geschreven in een tijd waarin het er voor regisseurs en de filmsector als geheel bepaald niet rooskleurig uitziet. Alle filmproducties en filmvertoningen zijn stil gelegd. De DDG probeert in samenwerking met de Kunstenbond, de Creatieve Coalitie en andere belangenverenigingen zoveel mogelijk steunmaatregelen voor regisseurs te bewerkstelligen en individuele makers te informeren over mogelijke steun. Er is nu in ras tempo in gezamenlijkheid een corona-protocol voor filmproductie opgezet zodat men zo snel mogelijk weer van start kan gaan. Het Filmfonds, onder leiding van de nieuwe directeur Bero Beijer, reageerde aan het begin van de coronacrisis al meteen pro actief en betrok de DDG direct bij de opzet van mogelijke steunmaatregelen. Deze positieve energie geeft in deze onzekere tijden in ieder geval, al is het maar een sprankje, hoop voor de toekomst!

DDG BESTUUR 2019

Maarten Treurniet
Stella van Voorst van Beest
Jelle Nesna
Martijn Blekendaal
Tessa Boerman
Arno Dierckx
Doesjka van Hoogdalem
Prosper de Roos

DDG BUREAU 2019

Olga Meijer
Ingrid van Tol
Janette Kolkema

COLOFON

Teksten: Janette Kolkema, Olga Meijer, Ingrid van Tol,
Maarten Treurniet
Beelden: Sander Houwen, Mirjam van der Linden,
Hiddenways Academy, Haidar Hussain
Opmaak: Jill Willkes